

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

Акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти Національного університету «Києво-Могилянська академія»

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1319-л від «18» червня 2018 року «Про проведення акредитаційної експертизи», відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», Наказу МОН від 14 січня 2002 року № 16, «Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», затвердженими наказом МОН молоді спорт України від 13 червня 2012 року № 689 та керуючись Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

Голова комісії

Назарова Галина Валентинівна,
завідувач кафедри економіки та соціальних наук
Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця,
доктор економічних наук, професор.

Член комісії

Пашкевич Марина Сергіївна,
завідувач кафедри обліку та аудиту
Національного технічного університету
«Дніпровська політехніка», доктор економічних
наук, доцент.

у період з 25 червня по 27 червня 2018 року включно, безпосередньо у навчальному закладі розглянула подану Національним університетом «Києво-Могилянська академія» акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності цього вищого навчального закладу державним вимогам щодо первинної акредитації освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Голова комісії

Назарова Г.В.

університетом «Києво-Могилянська академія» до Міністерства освіти і науки України у зв'язку з проведенням акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми «Економіка» щодо підготовки фахівців з вищою освітою за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» ступеня вищої освіти магістр;

- підтвердження відповідності встановленим законодавством вимогам щодо якісного складу кадрового забезпечення освітньо-наукової програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) ступеня вищої освіти, науково-методичного рівня та підвищення кваліфікації викладачів, забезпечення базових вимог до чисельності кадрового складу, рівня науково-дослідної діяльності випускової кафедри економічної теорії Національного університету «Києво-Могилянська академія»;
- виявлення повноти навчально-методичного забезпечення, рівня забезпеченості навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою, використання комп'ютерних технологій;
- підтвердження відповідності нормативам щодо матеріально-технічного й інформаційного забезпечення спеціальності, яка акредитується.

Висновки експертів підготовлені на основі вивчення відповідних документів, що регламентують діяльність Національного університету «Києво-Могилянська академія», навчально-методичної документації з підготовки фахівців.

Експертна комісія вважає, що інформація, подана до Міністерства освіти і науки України Національним університетом «Києво-Могилянська академія» є достовірною.

За підсумками перевірки й оцінювання експертна комісія констатує таке:

Розділ 1. Загальна характеристика навчального закладу і спеціальності

Національний університет «Києво-Могилянська академія» – спадкоємець одного з найстаріших вищих навчальних закладів України і Центрально-Східної Європи, першого офіційно визнаного у східнослов'янському світі – Києво-Могилянської Академії. Заснована 15 жовтня 1615 року, як школа для дітей усіх станів на кошти, відписані знатною киянкою Галшкою Гулевичівною, у 1658 році офіційно набула юридичних прав вищої школи і титулу «академія» за Гадяцькою угодою. У 1817 році Києво-Могилянська академія була перетворена на Київську Духовну семінарію, яка проіснувала два роки, а в 1819 році відбулося відкриття Київської духовної академії на території та в приміщеннях Києво-

Голова комісії

Назарова Г.В.

Могілянської Академії. Остаточо навчальний заклад припинив своє існування у 1918 році.

Офіційне відродження Києво-Могілянської академії як сучасного університету почалося зі здобуттям Україною незалежності. У 1991 році розпорядженням Голови Верховної Ради України Києво-Могілянська академія відроджена як університет «Києво-Могілянська академія», а з 1994 року указом Президента України названий Національний університет «Києво-Могілянська академія».

Як державний заклад освіти НаУКМА провадить свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших нормативно-правових актів України, Статуту НаУКМА, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2016 року № 1589.

Декретом Кабінету Міністрів України Національному університету «Києво-Могілянська академія» було передано в безоплатне безстрокове користування будівлі та споруди, які перебувають у загальнодержавній власності і розташовані на його історичній території. НаУКМА використовує передане майно в освітніх цілях у межах, визначених його статутом, без зміни форми власності та утримує його за рахунок коштів Університету.

З дня свого відродження Університет, спираючись на вітчизняні традиції й здобутки міжнародного досвіду, активно розбудовує інноваційну модель вищої освіти в Україні, інтегровану у світову систему. Головна мета університету – стати таким навчально-виховним і науковим закладом, творчим об'єднанням, де б індивідуальна та спільна діяльність співробітників і студентів ґрунтувалась на засадах гуманізму і була спрямована на розвиток особистості як найвищої людської цінності, забезпечувала наукову, загальнокультурну і практичну підготовку спеціалістів вищої кваліфікації та формування інтелектуального потенціалу суспільства.

Своє призначення НаУКМА реалізує через:

- впровадження збалансованих між собою і зіпертих на передовий досвід бакалаврських, магістерських, аспірантських і докторських програм;
- органічне поєднання навчання з науково-дослідною роботою;
- орієнтацію на міжнародні стандарти фундаментальних навчальних курсів, що дають широку освіту, виховують культуру мислення і дозволяють випускникові гнучко реагувати на динамічні зміни на ринку праці;
- створення високодуховного середовища;
- творче використання міжнародних здобутків організації навчального процесу, сучасних освітніх технологій.

Основним освітнім принципом НаУКМА є концепція вільного творчого навчання (*liberal arts education*), яка ґрунтується на визнанні цінностей демократичного суспільства й передбачає участь студента у формуванні свого

навчального плану, вибір студентом навчальних дисциплін, спеціальностей, триступеневу систему вищої освіти, перенесення центру ваги в навчанні з аудиторії на самостійну роботу студента.

Як багатопрофільний вищий заклад освіти НаУКМА здійснює:

- на основі повної загальної середньої освіти підготовку фахівців з широкого спектру напрямів і спеціальностей за програмами бакалаврів (за 4-річною програмою першого рівня вищої освіти) і магістрів (відповідно за 2-річними програмами третього рівня вищої освіти), аспірантів і докторантів;
- надає допомогу вступникам на підготовчих курсах.

Освітню діяльність НаУКМА здійснює за державним замовленням і за договором про надання освітніх послуг з юридичними та фізичними особами.

Мовою навчання є українська й англійська. Починаючи з третього року навчання, студент може поглиблювати знання англійської мови за профілем своєї спеціальності або обрати для вивчення ще одну іноземну мову: німецьку, французьку, іспанську, італійську, турецьку, китайську тощо.

В університеті з першого року відродження запроваджена Європейська система трансферу оцінок ECTS (European Community Course Credit Transfer System) через введення кредитної системи вимірювання та порівняння обсягів окремих навчальних дисциплін, що створило міжнародне уніфіковане підґрунтя для плідної співпраці з закордонними закладами освіти в плані обміну студентами. Одним з перших в Україні НаУКМА створив рейтингову систему оцінки знань і самостійної роботи студентів, запровадив переважно письмові або комбіновані форми атестації, а також інші інноваційні для України форми організації навчального процесу, які пізніше були поширено в рамках входження України у Болонський процес.

НаУКМА – освітня інституція, авторитетна як в Україні, так і за кордоном. Мета НаУКМА – надавати сучасну освіту шляхом вільного творчого навчання та здійснення наукової діяльності відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком української держави, науки, економіки та культури, а також глобальними процесами розвитку людської цивілізації. Інновації та досвід НаУКМА широко вивчаються і запроваджуються в українських вищих навчальних закладах.

НаУКМА сьогодні - це:

- історичне поєднання західної та української моделей освіти;
- глибокі науково-освітні та культурні традиції;
- можливості для самовираження, самореалізації кожного могилянця;
- активне застосування елементів системи вільного творчого навчання (Liberal Arts Education);
- формування індивідуального навчального плану;
- можливість отримати додаткову спеціальність (minor);
- широкий спектр курсів вільного вибору та сертифікатних програм;
- можливість вивчення декількох іноземних мов;

Голова комісії

Назарова Г.В.

- можливість продовження освіти на магістерських програмах за іншою спеціальністю;
- семестрова структура навчального року;
- система оцінювання знань за шкалою ЄКТС.

У 2005 р. на окреме запрошення Асоціації Європейських університетів НаУКМА підписав Magna Charta і став індивідуальним повноправним членом Асоціації Європейських університетів – представницької організації європейських університетів і національних рад ректорів, яка є основним голосом громади вищої європейської освіти в Європі.

НаУКМА першим серед вищих навчальних закладів України:

- розробив і впровадив дворічні магістерські програми, створені з урахуванням найкращих здобутків європейської та американської систем вищої освіти;

- розробив і впровадив нові для вітчизняної освіти програми підготовки фахівців з економічної теорії, соціальної роботи, менеджменту в охороні здоров'я, а також надав інноваційного формату іншим програмам – (філологія, журналістика тощо).

НаУКМА співпрацює зі 142-ма університетами 35 країн світу. У середньому 20% студентів-могилянців беруть участь у міжнародних проектах: літніх школах, конференціях, стажуванні тощо. В університеті діють спільні навчальні програми з закордонними університетами, які дозволяють отримати два дипломи – НаУКМА та університету-партнера програми.

НаУКМА є членом: Асоціації Європейських Університетів; Асоціації університетів країн чорноморського регіону; Міжнародної асоціації президентів університетів (IAUP); Європейської асоціації міжнародної освіти (EAIE), а також підписантом Великої Хартії Університетів.

Один з наріжних принципів НаУКМА - нульова толерантність до корупції та плагіату, високі вимоги щодо академічної доброчесності. Інноваційна система освіти та велика увага до якості освіти – запорука того, що НаУКМА заслужено вважається одним із найпрестижніших вишів держави, а його випускники користуються стабільно високим попитом на ринку праці.

Підтвердженням цьому є рейтинги (дані за 2017 р.):

- Сім випускниць НаУКМА увійшли до рейтингу «ТОП-100 найуспішніших жінок України» авторитетного журналу «Новое время»;
- Києво-Могилянська академія очолила рейтинг «Вибір випускників 2016-го року: кількість та якість» від аналітичного центру CEDOS;
- Могилянка – у трійці лідерів рейтингу ВНЗ «Топ-50 вишів України за оцінками працедавців» від журналу «Фокус»;
- НаУКМА вдруге очолив рейтинг університетів, які готують ІТ-фахівців, за даними провідного порталу про навчання та роботу у сфері

інформаційних технологій DOU;

- Шість випускників Могілянки увійшли до рейтингу «ТОП-100 кращих юристів України».

Університет має IV – найвищий – рівень акредитації. На 6 факультетах, у Докторській школі та аспірантурі навчаються більше 4 тис. студентів, докторантів та аспірантів. У НаУКМА діють 22 бакалаврські та 27 магістерських програм, а також 15 ліцензованих освітньо-наукових та 8 експериментальних PhD програм. 73% викладачів НаУКМА мають ступінь доктора та кандидата наук; переважна їх більшість мають досвід навчання, стажування чи викладання за кордоном.

Згідно Стратегії розвитку НаУКМА на 2015-2025 рр., Університет розбудовується як науково-освітній центр, тому дослідження та наукова робота складають найзначнішу частину моголянського життя. 33 кафедри, 31 науковий центр та лабораторія, понад 3000 вибіркового курсів дозволяють кожному студенту визначитися з колом своїх наукових інтересів і максимально повно реалізувати їх.

Конкретні показники діяльності НаУКМА відображено в *Таблиці 1.1*.

Голова комісії

Назарова Г.В.

**Загальна характеристика
Національного університету «Києво-Могилянська академія»**

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна (очна) форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)	2706	0
	у т.ч. за освітніми ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями):		
	- бакалавр (осіб)	1235	0
	- спеціаліст (осіб)	30	0
	- магістр (осіб)	865	0
	- доктор філософії (осіб)	576	0
2.	Кількість студентів, аспірантів разом:	4066	0
	- студентів (осіб)	3963	
	- аспірантів (осіб)	103	
	у т.ч. за формами навчання:		
	- денна (очна) (осіб)	4066	0
	- вечірня (осіб)	0	0
	- заочна, дистанційна (осіб)	0	0
3.	Кількість навчальних груп (одиниць)	163	0
4.	Кількість напрямів підготовки, за якими здійснюється підготовка фахівців (перелік 2006) (одиниць)	20	0
	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (перелік 2015) (одиниць):	24	0
	у т.ч. кількість освітніх, освітньо-наукових програм (одиниць)	64	0
	у т.ч. за освітніми ступенями:		0
	- бакалавр (одиниць)	22	0
	- магістр (одиниць)	27	0
	- доктор філософії (одиниць)	15	0
5.	Кількість кафедр (одиниць)	33	
	з них випускових (одиниць):	32	
6.	Кількість факультетів (відділень) (одиниць)	6	
7.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м)	57335,7	
	з них:		
	- власні (кв. м)	55608,4	
	- орендовані (кв. м)	1727,3	

Голова експертної комісії

Назарова Г. В.

Член експертної комісії

Пашкевич М. С.

Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

А.А.Мелешевич

Підготовку фахівців освітньо-наукової програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» забезпечує кафедра економічної теорії, яка існує з часу відродження Києво-Могилянської академії. У 1992-1997 рр. кафедра економічної теорії входила до складу факультету суспільних наук. В червні 1997 р. на базі кафедри економічної теорії було створено департамент економічних наук, який у вересні 2000 р. був трансформований у факультет економічних наук, де з випускаючої кафедри економічної теорії пізніше були створені ще дві спеціалізовані кафедри: з підготовки фінансистів (2001 р.) та маркетологів (2005 р.). Ці кафедри також забезпечували викладання окремих дисциплін бакалаврської та магістерської програм з напрямку «Економічна теорія», а тепер програм зі спеціальності «Економіка». Спочатку, з 1992 року, кафедра вела підготовку фахівців зі спеціальності «Економіка», яка з 1998 року була акредитована як спеціальність (напрямок) «Економічна теорія», а з 2016 року знову отримала назву спеціальності «Економіка». Перший випуск бакалаврів відбувся в 1996 році, перший випуск магістрів – у 1998 році.

Магістерська програма, яка готувала фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» зі спеціальності 8.050101 «Економічна теорія», була відкрита у вересні 1996 року за підтримки міжнародного Консорціуму економічних досліджень та освіти (EERC). У 2003 р. була створена програма підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» зі спеціальності 7.050101 «Економічна теорія», яка у зв'язку з переходом України на принципи Болонського процесу була закрита в 2007 році. Таким чином, з 2007 р. в НаУКМА фахівці зі спеціальності «економічна теорія», а з 2016 з «економіки», готуються на двох послідовно зв'язаних програмах: бакалавра і магістра.

Перша державна акредитація магістерської програми з економічної теорії відбулась у 1998 році, коли Державна акредитаційна комісія України визнала НаУКМА акредитованим за четвертим рівнем з галузі знань 0501 Економіка і підприємництво напрямку 8.050101 «Економічна теорія» (рішення ДАК від 8 грудня 1998 р., протокол № 17; диплом: серія НД-IV, № 114556). У 2001 р. ця акредитація була підтверджена плановою перевіркою Державної інспекції навчальних закладів Міністерства освіти і науки України (наказ № 4/71 від 3.04.2001). У 2008 році кафедра успішно підтвердила цей рівень акредитації для напрямку підготовки «Економічна теорія» для магістерської програми. Ліцензований обсяг прийому на магістерську програму всі ці роки і до тепер був однаковий: 60 місць.

Окрім бакалаврської та магістерської програм на кафедрі економічної теорії була створена програма аспірантури (1998 р.), яка до 2016 р. виконувалась за спеціальностями: 08.00.01 - Економічна теорія та історія економічної думки, та 08.00.02 - світове господарство і міжнародні економічні відносини, а у 2016 р. успішно пройшла ліцензування за новими правилами зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та

поведінкові науки».

Магістерська програма зі спеціальності «Економічна теорія», яка була створена на кафедрі економічної теорії НаУКМА у 1996 році, стала першою в Україні дворічною магістерською програмою, що повністю відповідала «західним» стандартам підготовки зі спеціальності “Economics”. Цьому сприяв факт перемоги кафедри економічної теорії НаУКМА у всеукраїнському конкурсі міжнародного консорціуму фондів EERC на предмет обрання українського університету, де навчання з економіки відповідає західним стандартам і на цій базі можливо запровадити типову міжнародну магістерську програму з економіки. Така спільна програма виконувалась в НаУКМА протягом десятирічного періоду гранту міжнародних фондів EERC. Випускники отримували магістерський державний диплом від НаУКМА і сертифікат EERC. Після завершення цієї спільної магістерської програми кафедра економічної теорії у 2007 році створила і виконує до тепер експериментальну магістерську програму з напрямку «Економічна теорія», побудовану за зразком поширених в Європі «сендвічевих» дворічних магістерських програм. Ця програма отримала державну акредитацію в 2008 році. З 2016 року вона була трансформована у дворічну магістерську програму зі спеціальності 052 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Особливістю магістерської програми з «Економічної теорії» та тепер з «Економіки» в НаУКМА було і є використання передового міжнародного досвіду у викладанні курсів цієї спеціальності. Викладачі цієї програми постійно контактують з провідними науковими та навчальними центрами світу, візитуючи іноземні викладачі передавали досвід викладання базових дисциплін в університетах США, Канади, Європи тощо. Українські викладачі творчо адаптують загальні теоретичні підходи до особливостей проблем перехідної економіки України, використовують у навчальному процесі авторитетні міжнародні джерела навчальної літератури, аналітичних звітів, статистичних даних, а також розробляють інноваційні курси, методи викладання та організації навчального процесу.

Плідний методологічний вплив мало співробітництво з „Норвезькою школою менеджменту BI” з м. Осло. У жовтні 2006 р. з цим університетом був укладений міжнародний договір про співробітництво, який, зокрема, передбачав сприяння академічному обміну студентів та продовженню навчання випускників бакалаврського рівня в університеті «BI» на магістерських програмах, що фінансується коштом грантів уряду Норвегії. „Норвезька школа бізнесу BI”, не зважаючи на таку «прикладну» історичну назву, є провідним сучасним академічним університетом Європи, який успішно пройшов три європейські акредитації: EQUIS - European Quality Improvement System, AACSB та AMBA association, а за рейтингом The Financial Times входить до провідних університетів Європи за рівнем досліджень, як з економіки, так і з бізнес адміністрування.

Голова комісії

Назарова Г.В.

поведінкові науки».

Магістерська програма зі спеціальності «Економічна теорія», яка була створена на кафедрі економічної теорії НаУКМА у 1996 році, стала першою в Україні дворічною магістерською програмою, що повністю відповідала «західним» стандартам підготовки зі спеціальності “Economics”. Цьому сприяв факт перемоги кафедри економічної теорії НаУКМА у всеукраїнському конкурсі міжнародного консорціуму фондів EERC на предмет обрання українського університету, де навчання з економіки відповідає західним стандартам і на цій базі можливо запровадити типову міжнародну магістерську програму з економіки. Така спільна програма виконувалась в НаУКМА протягом десятирічного періоду гранту міжнародних фондів EERC. Випускники отримували магістерський державний диплом від НаУКМА і сертифікат EERC. Після завершення цієї спільної магістерської програми кафедра економічної теорії у 2007 році створила і виконує до тепер експериментальну магістерську програму з напрямку «Економічна теорія», побудовану за зразком поширених в Європі «сендвічевих» дворічних магістерських програм. Ця програма отримала державну акредитацію в 2008 році. З 2016 року вона була трансформована у дворічну магістерську програму зі спеціальності 052 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Особливістю магістерської програми з «Економічної теорії» та тепер з «Економіки» в НаУКМА було і є використання передового міжнародного досвіду у викладанні курсів цієї спеціальності. Викладачі цієї програми постійно контактують з провідними науковими та навчальними центрами світу, візитуючи іноземні викладачі передавали досвід викладання базових дисциплін в університетах США, Канади, Європи тощо. Українські викладачі творчо адаптують загальні теоретичні підходи до особливостей проблем перехідної економіки України, використовують у навчальному процесі авторитетні міжнародні джерела навчальної літератури, аналітичних звітів, статистичних даних, а також розробляють інноваційні курси, методи викладання та організації навчального процесу.

Плідний методологічний вплив мало співробітництво з „Норвезькою школою менеджменту BI” з м. Осло. У жовтні 2006 р. з цим університетом був укладений міжнародний договір про співробітництво, який, зокрема, передбачав сприяння академічному обміну студентів та продовженню навчання випускників бакалаврського рівня в університеті «BI» на магістерських програмах, що фінансується коштом грантів уряду Норвегії. „Норвезька школа бізнесу BI”, не зважаючи на таку «прикладну» історичну назву, є провідним сучасним академічним університетом Європи, який успішно пройшов три європейські акредитації: EQUIS - European Quality Improvement System, AACSB та AMBA association, а за рейтингом The Financial Times входить до провідних університетів Європи за рівнем досліджень, як з економіки, так і з бізнес адміністрування.

Голова комісії

Назарова Г.В.

Випускники-бакалаври НаУКМА зі спеціальності «Економічна теорія» виявились одними з найкращих на магістерських програмах університету ВІ і співробітництво з нами продовжується і дотепер. Успішний відбір випускників-бакалаврів НаУКМА для грантового навчання на магістерських програмах університету ВІ здійснюється на конкурсних засадах для абітурієнтів з багатьох країн, тому виграш у середньому 10-ти грантів щорічно за 12 років випускниками НаУКМА є також високою оцінкою якості наших навчальних програм провідним університетом Європи. Цей результат обумовлений тим, що концепція навчальних програм ВІ є дуже близькою до концепції кафедри економічної теорії НаУКМА, а саме – на базі ґрунтовної академічної (фундаментальної) підготовки готувати практичних фахівців, які, опановуючи сучасну теорію, вчаться застосовувати її висновки на практиці, реалізуючи практичну функцію економічної теорії.

Такий підхід застосовується кафедрою економічної теорії НаУКМА для підготовки сучасних фахівців-економістів для освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Європейський формат Магістерської програми дає право студентам комбінувати обраний навчальний цикл спеціалізації (major) з іншими вибірковими курсами (minor), магістерська кваліфікаційна робота (диплом) готується та захищається студентом з обраного вибіркового блоку спеціалізації. Технологічно ця магістерська програма виконується у тісному співробітництві з авторитетними українськими та зарубіжними науковими інституціями, державними владними установами, провідними бізнесовими структурами, недержавними аналітичними центрами – зокрема з Інститутом економіки та прогнозування НАН України, Науково-дослідним фінансовим інститутом при Міністерстві фінансів України, Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, аналітичними підрозділами Національного банку України, а також з бізнесовими структурами, які зацікавлені у залученні випускників на постійну роботу.

Освітньо-професійні програми підготовки фахівців з економічної теорії відповідади державним стандартам вищої освіти України, а також сучасним західним стандартам вищої економічної освіти, що засвідчує визнання західними університетами програм кафедри при прийомі випускників-економістів на закордонні магістерські програми та програми PhD.

Очолує кафедру економічної теорії та відповідну магістерську програму з 2000 року по теперішній час відомий український науковець та організатор науки і вищої освіти лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії наук вищої школи України, член-кореспондент Академії технологічних наук України (соціально-економічне управління технологіями, підготовка і перепідготовка спеціалістів) доктор економічних наук, професор Бажал Юрій Миколайович.

На кафедрі створено всі умови для якісного навчання, працює

Голова комісії

Назарова Г.В.

висококваліфікований науково-педагогічний колектив, постійно залучаються для читання лекцій в рамках різноманітних програм міжнародного співробітництва НаУКМА провідні інозмі професори та запрошуються для проведення мастер-класів представники урядових та бізнесових структур України. Для забезпечення якісного навчального процесу розбудовано відповідну матеріально-технічну базу, включаючи наявність комп'ютерних класів і обладнання багатьох аудиторій сучасною мультимедійною технікою та Інтернетом. Всі кабінети кафедри мають доступ до Інтернету, існує внутрішня система Інтранету університету.

Усі дисципліни, що викладаються кафедрою, повністю забезпечено навчально-методичними матеріалами, багато з яких також розміщені в електронному депозитарії НаУКМА – eKMAIR, з відкритим доступом. Кафедра має свій сайт в Інтернеті, а також на Фейсбуці. Викладачі та студенти кафедри беруть активну участь у програмах міжнародної співпраці в рамках європейських програм TEMPUS і ERASMUS+, беруть участь в авторитетних міжнародних конференціях та інших наукових форумах. Студенти постійно беруть участь у заходах і конкурсах, які регулярно організують бізнесові структури України для студентів НаУКМА в рамках компаній з працевлаштування, у т.ч. «Ярмарки вакансій» та ін.

Склад науково-педагогічних працівників кафедри, які викладають у рамках освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» - 17 викладачів (6 штатних), з них: 9 професорів, д.е.н. (2 штатних), 8 доцентів, к.е.н. (4 штатних). Якісний склад працівників кафедри економічної теорії: 29 викладачів (9 штатних), з них: 12 професорів, д.е.н. (2 штатних), 14 доцентів, к.е.н. (5 штатних), 1 кандидат наук, ст. викл. (штатних 1).

Освітньо-наукова програма «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» здійснює підготовку фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для вирішення багатьох економічних завдань, що передбачає застосування відповідних теорій та методів економічної науки, зокрема положень загальних законів мікро- та макроекономіки та розуміння тенденцій розвитку економічних систем, мотивації та поведінки суб'єктів ринку, пояснює соціально-економічні процеси, вивчає методи їхнього моделювання та політику регулювання на різних управлінських рівнях. Компетенції аналітика розвиваються опануванням загальнонаукових методів пізнання, математичних, статистичних та якісних методів економічного аналізу, технік економіко-математичного моделювання, інформаційно-комунікаційних технологій, навиками дослідницької діяльності та презентації результатів.

Український ринок праці підтвердив ефективність навчального процесу на програмах кафедри економічної теорії: багато випускників спеціальності отримують високооплачувані позиції в престижних іноземних та вітчизняних

фірмах, аудиторських і консалтингових компаніях, провідних банках, аудиторських та рекламних агентствах, центральних економічних журналах, науково-дослідних інституціях тощо. Це свідчить про високу конкурентноздатність випускників спеціальності, бо такі посади, як правило, заміщуються на конкурсних засадах. Отримані знання дозволяють успішно продовжувати навчання як в Україні, так і за кордоном – переважно в престижних європейських, а також північноамериканських університетах. З кожним роком зростає кількість випускників-економістів НаУКМА, які продовжують навчання в провідних західних університетах.

Освітньо-наукова програма «Економіка» підготовки фахівців зі спеціальності 051 «Економіка», як і пов'язані з нею навчальні плани, відповідають державним нормативним документам вищої освіти України (прийнятим раніше стандартам і освітньо-науковій програмі, розробленій згідно з методикою МОН і затвердженою вченою радою університету), а також сучасним західним стандартам вищої економічної освіти, що засвідчується визнанням західними університетами програм з економіки НаУКМА при прийомі наших випускників на магістерські програми та програми PhD.

Сьогодні підготовка фахівців спеціальності «Економіка» в НаУКМА здійснюється для трьох освітньо-кваліфікаційних рівнів:

Бакалаврська програма

Галузь знань: 0305 Економіка і підприємництво

Напрямок підготовки: 6.030501 Економічна теорія

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 051 «Економіка»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти: БАКАЛАВР

Нормативний термін навчання: 3 роки та 10 місяців для денної форми

Магістерська програма

освітньо-наукова програма «Економіка»

спеціальність 051 «Економіка»

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти: МАГІСТР

Нормативний термін навчання: один рік і 10 місяців для денної форми

Аспірантура (докторська програма PhD)

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 051 «Економіка»

Рівень вищої освіти: Третій освітньо-науковий рівень

Ступінь вищої освіти: Доктор філософії (PhD)

Нормативний термін навчання: чотири роки для денної форми

Голова комісії

Назарова Г.В.

За останні 5-ть років на кафедрі виконувались дві науково-дослідні теми: «Теоретико – методологічні засади формування в Україні постіндустріальної економічної системи» (керівник: д. е. н., проф. Ю.М.Бажал), термін виконання: 20.12.2012–20.12.2015, державний реєстраційний номер - 0113U001654; та «Концептуальні засади трансформації української економіки: формування політики економічного розвитку» (керівник д. е. н., проф. Ю.М.Бажал), термін виконання: 1.10.2016–30.09.2019, державний реєстраційний номер: 0117U004142. Досліджувались концептуальні засади поточної економічної політики в Україні на макро- та мікро- рівнях управління для розроблення пропозицій щодо її переорієнтації на забезпечення економічного розвитку та міжнародної конкурентоспроможності країни. Результати проведених досліджень були оприлюднені у вигляді наукових публікацій: монографії, статті, тези доповідей на українських та міжнародних наукових конференціях, навчально-методичні розробки, а також отримували впровадження на різних рівнях управління економікою.

Результати виконаних наукових робіт активно використовувались у навчальному процесі, зокрема при викладанні дисциплін: «Макроекономіка», «Макроекономічна політика», «Міжнародна економіка», «Глобальна економіка», «Макро-та мікроекономічне моделювання», «Історія економічних учень», «Економічна теорія підприємництва», «Актуальні проблеми політичної економіки», "Політична економія євроінтеграції", «Економічна історія та історія економічної думки України», «Соціальна економіка», «Креативне мислення», «Економічна теорія інноваційних стратегій», «Теорія економічного зростання», "Сучасні проблеми ринку праці», «Інноваційний розвиток підприємств», «Регіональна економіка», «Економічний розвиток», «Стратегія економічного зростання Європейського Союзу», «Сучасні економічні теорії», «Економічний аналіз державної політики», «Мікроекономічний аналіз», «Економічна соціологія», «Конкурентна політика», «Науково-дослідний семінар» тощо.

Активну наукову роботу кафедра економічної теорії веде у рамках діяльності Науково-навчального центру НаУКМА «Інноваційна лабораторія», який був створений при кафедрі економічної теорії згідно з наказом №147 від 13 травня 2014 року. Центр є науково-навчальним підрозділом НаУКМА, який здійснює освітню та наукову діяльність і об'єднує науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів і студентів НаУКМА. Метою діяльності Центру є проведення наукових досліджень, навчання, семінарів тощо у сфері теорії і практики інноваційного розвитку економіки України, вивчення і використання відповідних світових досягнень та участь в міжнародних проектах, побудова відкритої науково-навчальної платформи для формування інноваційних екосистем і створення в НаУКМА передумов для органічного поєднання освіти, науки та інноваційної діяльності. Центр сприяє поєднанню навчання з науковою

роботою та впровадженню результатів наукових досліджень в навчальний процес.

Діяльність Центру ІННОЛАБ-НаУКМА пов'язана з продовженням робіт, виконаних співробітниками кафедри і факультету в рамках виграного європейського проекту «ТЕМПУС» (2012-2015 рр.) 530429-TEMPUS-1-2012-1-UK-TEMPUS-JPHES: «Інноваційні лабораторії (ІННОЛАБ): використання навчальної платформи відкритих інновацій та здійснюваних досліджень у тренінгах на рівні підприємств для посилення взаємодії та інноваційного потенціалу університетів постсоціалістичних суспільств».

У рамках цього проекту Центр ІННОЛАБ-НаУКМА брав активну участь у розвитку міжнародної мережі інноваційних лабораторій, які повинні стати інноваційними платформами для органічного поєднання всіх зацікавлених сторін на ранніх стадіях інноваційного процесу для формування інноваційних ідей та органічного поєднання освіти, науки та бізнесу, стимулювати діяльність щодо інтеграції університетів з реальним бізнесом в інноваційних процесах.

Партнери Центру ІННОЛАБ-НаУКМА у створенні цієї мережі: Університет м. Бредфорд (Великобританія), Ужгородський національний університет (Україна), Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (Україна), Талліннський університет технологій (Естонія), Університет Аристотеля в Салоніках - URENIO Research (Греція), «Бізнес-інкубатор Тернопільщини» (Україна), Гродненський державний університет ім. Янки Купала (Білорусь), Полоцький державний університет (Білорусь).

Викладання професійно-орієнтованих нормативних та вибіркового дисциплін освітньо-наукової програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» переважно здійснюється викладачами кафедри економічної теорії (випускаюча кафедра). Окремі дисципліни забезпечуються викладачами інших кафедр факультету економічних наук та університету.

Висновок: Національний університет «Києво-Могилянська академія» має всі необхідні оригінали установчих документів та правові підстави для здійснення освітньої діяльності з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-науковою програмою спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» відповідно до чинного законодавства України. Матеріали акредитаційного аналізу за переліком, обсягом та повнотою відповідають державним вимогам щодо акредитації у вищих навчальних закладах.

Голова комісії

Назарова Г.В.

2. Формування контингенту студентів освітньо-наукової програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Приєм на навчання здійснюється за спеціальностями відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими відбувається підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266. Приєм на освітньо-наукову програму «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувається згідно з ліцензованим обсягом, що становить 60 осіб деної форми навчання. Зарахування здійснюється на підставі результатів вступних випробувань: письмового іспиту зі спеціальності, додаткового вступного фахового випробування (для абітурієнтів, що вступають на навчання зі спеціальності «Економіка» за ступенем магістра на основі ступеня бакалавра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю або напрямом підготовки) та результатів зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) з англійської мови. Громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту в НаУКМА на конкурсній основі відповідно до стандартів вищої освіти, якщо певний ступінь вищої освіти громадянин здобуває вперше за кошти державного бюджету.

Детальніша інформація щодо вступу до НаУКМА на магістерські програми представлена в Правилах прийому до НаУКМА у 2018 році для підготовки фахівців за спеціальностями освітнього ступеня магістр (http://www.ukma.edu.ua/images/docs/admission/vstup2018/admission_rules_2018_naukma.pdf). На освітньо-наукову програму «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти вступають за конкурсом випускники інших бакалаврських програм НаУКМА (фінанси, маркетинг, філософія, історія, фізика та ін.), а також випускники інших навчальних закладів України. Як показала практика, кількісні параметри вступу щільно залежать від обсягів держзамовлення. Це відбувається через наявність альтернативних варіантів продовження навчання за кордоном на контрактній основі, а також у випадках, коли майбутній студент отримує привабливе робоче місце і шукає альтернативні програми, які не є такими вимогливими як програми в НаУКМА. Також спрацьовує сценарій узяти перерву у навчанні для того, щоби заробити гроші на контрактне місце магістерської програми у майбутньому.

Формування контингенту студентів для проходження навчання на освітньо-науковій програмі «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» великою мірою обумовлюється авторитетом фахового іміджу випускників-економістів, які сформували на ринку праці України та в освітянському просторі Європи. Тому кількісні параметри магістерської програми з «Економіки» в НаУКМА

перевищують такі параметри на подібних програмах в українських університетах.

Поширенню інформації про можливості навчання в НаУКМА сприяє активна участь співробітників відділу та стажерів-студентів в освітніх форумах та виставках для абітурієнтів, таких як «Ярмарок професій – 2018» у м. Ірпінь; «Усішний 11-класник» у м. Київ; «Краща освіта з економіки та маркетингу» - освітній форум у м. Дніпро та багатьох інших. Започатковано проект «Амбасадор НаУКМА», метою якого є виступи студентів НаУКМА у школах з розповідями-презентаціями про переваги та особливості навчання в НаУКМА. Такі зустрічі, мають дуже схвальні відгуки як серед школярів, так і від адміністрацій шкіл. Допомагають профорієнтації абітурієнтів Дні відкритих дверей, коли майбутні вступники, батьки, вчителі можуть ознайомитись з особливостями навчання в НаУКМА, поспілкуватись з представниками всіх кафедр, співробітниками підготовчих курсів, дізнатись про всі тонкощі вступу та зміни у вступній компанії НаУКМА, а також почути думку випускників НаУКМА щодо необхідних професійних навичок, необхідних для досягнення успіху в майбутній професії.

Факультет економічних наук та кафедра економічної теорії постійно організують і беруть участь в заходах по залученню абітурієнтів та профорієнтації студентів. Зокрема, у рамках «Днів відкритих дверей в НаУКМА» кафедра економічної теорії проводить відкриті лекції для абітурієнтів. До цієї роботи активно залучаються студенти старших курсів. З 2012 року на факультеті діє студентська організація «БАДДІ ФЕН». Це команда студентів факультету, до складу якої входять і студенти програм з «Економічної теорії», що допомагає першокурсникам адаптуватись в університеті, ефективно організувати своє навчання та вільний час, обрати гуртки за інтересами, прийняти участь у різноманітних студентських інноваційних заходах, у діяльності театральної, кіно- та радіо студії, а також допомагає ознайомитись зі структурними підрозділами НаУКМА, визначитись з науковими інтересами тощо.

Показники формування контингенту студентів освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти відображено у таблицях 2.1 та 2.2.

Голова комісії

Назарова Г.В.

Таблиця 2.1

Показники формування контингенту студентів освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки Національного університету «Києво-Могилянська академія»

№ п/п	Показник	Роки		
		2015	2016	2017
1.	Ліцензований обсяг підготовки (очна форма)*	60	60	60
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб) • денна форма в т.ч. за держзамовленням: • заочна форма в т.ч. за держзамовленням • нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою • таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію • зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	10 8 - н/д -	19 13 - н/д -	18 15 - 5 -
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання • денна • інші форми навчання (вказати, за якою формою)	0,6 -	0,85 -	0,83 -
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення • очна форма • інші форми навчання (вказати, за якою формою)	4,4 -	3,9 -	2,93 -
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на • денну форму • інші форми (вказати, за якою формою)	- -	- -	- -

Голова експертної комісії

Назарова Г. В.

Член експертної комісії

Пашкевич М. С.

Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

А.А.Мелешевич

Голова комісії

Назарова Г.В.

**Динаміка змін контингенту студентів
освітньо-наукової програми «Економіка»
зі спеціальності 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Національного університету «Києво-Могилянська академія»**

№ п/п	Назва показника	Роки					
		2015-2016 курси		2016-2017 курси		2017-2018 курси	
		1	2	1	2	1	2
1	Всього студентів на спеціальності	10	25	18	9	17	10
2	Кількість студентів, яких відраховано (всього): в т.ч.	1	2	7	2	-	-
	– за невиконання навчального плану	1	2	6	1		-
	– за грубі порушення дисципліни – у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ – за власним бажанням			1	1		
3	Кількість студентів, яких переведено: (всього): в т. ч.	9	23	11	7	17	8
	– на старші курси	9		11		17	
	– на інші спеціальності – видано дипломи		23		7		8
4	Кількість студентів, яким надано академічну відпустку	-	-	-	-	2	-
5	Кількість студентів, яких поновлено на навчанні	-	-	-	-	-	1

Голова комісії

Назарова Г. В.

Висновок: Експертна комісія вважає, що робота по формуванню контингенту студентів за освітньо-науковою програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» відповідає чинним ліцензійним та акредитаційним нормативним вимогам. Контингент студентів відповідає встановленому ліцензованому обсягу.

3. Зміст підготовки фахівців

Освітньо-наукова програма «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» здійснює підготовку фахівців, які здатні вести поглиблений економічний аналіз та здійснювати наукову роботу в галузі економіки і уміти використовувати отримання результати на практиці.

Програма формує знання з предметної області, які формують у випускника здатність здійснення аналітичної діяльності в області економічної теорії, розроблення програм економічного і соціального розвитку країни і окремих господарюючих суб'єктів, практичного застосування висновків економічної теорії для забезпечення економічного розвитку України та окремих підприємств, забезпечення міжнародної конкурентоздатності української економіки та ефективної роботи її підприємств в глобальному економічному просторі, формулювання і переконливого обґрунтування фахових аргументів на захист власної позиції, уміння відстоювати свою позицію з принципових питань з адекватним сприйняттям критичних зауважень колег і здатністю враховувати ці зауваження у разі їх обґрунтованості, відповідним чином модифікуючи свою позицію, консультування осіб, що приймають рішення в галузі соціально- економічного розвитку на мікро- і макрорівнях управління, формування пропозицій щодо підвищення ефективності методів і інструментів державного регулювання економічної діяльності, кваліфікованого професійного спілкування з іноземними колегами з питань економічної теорії і практики, проведення наукових досліджень щодо узагальнення закономірностей розвитку економічних процесів в Україні і світі.

Освітньо-наукова програма «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» в НаУКМА розрахована на 1 рік 10 місяців навчання і передбачає опанування нормативними і вибірковими навчальними дисциплінами в обсязі 120 кредитів ЄКТС. Поряд із нормативними та вибірковими навчальними дисциплінами невід'ємними складовими освітньо-наукової програми підготовки магістрів за цією спеціальністю є науково-дослідна практика та державна атестація (захист кваліфікаційної роботи). Це відповідає нормативним документам Міністерства освіти і науки України.

Голова комісії

Назарова Г.В.

Структура навчального плану та розрахунок обсягу годин на опанування освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності «Економіка» наступна:

		<i>Кредитів</i>	<i>Годин</i>
Нормативні навчальні дисципліни та практика		65	1950
1.1.	Нормативні навчальні дисципліни	59	1770
1.2.	Практика	6	180
Вибіркові навчальні дисципліни		35	1050
2.1.	Дисципліни професійної та практичної підготовки	25	750
2.2.	Дисципліни вільного вибору студента	10	300
3.	Атестація	20	600
РАЗОМ		120	3600

Перелік і обсяг нормативних і вибірових дисциплін, послідовність їхнього вивчення, форми проведення навчальних занять та їхній обсяг, кількість годин самостійної роботи, графік навчального процесу, форми та засоби підсумкового контролю відображені в навчальних планах підготовки магістрів (як звітного, так і перспективного), розроблених кафедрою економічної теорії НаУКМА у відповідності до державних і галузевих нормативних документів.

Усі дисципліни, що передбачені навчальним планом підготовки магістрів, забезпечені навчально-методичними комплексами, що складаються з навчальної та робочої навчальної програм, планів семінарських занять, завдань для самостійної роботи студентів, а також відповідними методичними і дидактичними матеріалами. Програми навчальних дисциплін узгоджені між собою, що забезпечує реалізацію безперервності, наступності та ступеневості підготовки фахівців.

Висновок: Експертна комісія відзначає, що зміст підготовки за освітньо-науковою програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» відповідає державним вимогам до ліцензування та акредитації й регламентується необхідною документацією, затвердженою в установленому порядку.

Голова комісії

Назарова Г.В.

4. Організація та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Організація навчально-виховного процесу щодо виконання освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» регламентується загальноукраїнською правовою базою щодо вищої освіти, статутом та нормативними документами Національного університету „Києво-Могилянська академія”, а також Стратегічним планом розвитку НаУКМА, Наказами і Положеннями НаУКМА тощо.

У НаУКМА здобуття вищої освіти здійснюється за державним замовленням та договором про надання освітніх послуг з юридичними та фізичними особами. Освітній процес побудований лише за однією формою навчання – денною, що дає змогу підтримувати якість навчання на високому рівні. Навчання у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» є творчою освітньою діяльністю, спрямованою на розвиток особистості як найвищої загальнолюдської цінності, забезпечення якісної освітньо-професійної, наукової і загальнокультурної підготовки фахівців та формування інтелектуального потенціалу української нації і української держави. Основним освітнім принципом НаУКМА є концепція вільного творчого навчання, яка передбачає активну участь студентів у формуванні свого навчального плану, вибір ним вибіркових навчальних дисциплін.

Особливостями навчального процесу в НаУКМА є:

- самостійне формування індивідуального навчального плану за допомогою системи автоматичного комп'ютерного запису на дисципліни;
- дві робочі мови: українська та англійська;
- можливість вивчення багатьох іноземних мов (польська, чеська, хорватська, німецька, французька, іспанська, італійська, шведська, фінська, арабська тощо);
- можливість прослухати оригінальні авторські курси;
- можливість вивчення дисциплін інших напрямів та факультетів як дисципліни вільного вибору.

У 2016 р. створено Центр забезпечення якості освіти Національного університету «Києво-Могилянська академія», який очолив екс-міністр освіти і науки України С.М. Квіт. Центр має на меті забезпечити внутрішній контроль якості в університеті, співпрацюючи з Комітетом з якості Вченої ради НаУКМА, Навчально-методичним відділом та різноманітними студентськими ініціативами.

З 2017 р. в НаУКМА започатковано електронний запис на вибіркові дисципліни, запис студентів у групи та корекція індивідуальних навчальних планів на базі системи автоматичного запису.

Контроль за виконанням навчального навантаження викладачів

Голова комісії

Назарова Г.В.

кафедри здійснюється щомісяця, кожний семестр та за рік завідувачем та спеціалістами кафедри, деканатом факультету, Навчально-методичним відділом НаУКМА. План роботи кафедри затверджується на навчальний рік за різними видами діяльності: навчальна, наукова, методична, організаційна, міжнародна тощо. Наприкінці навчального року викладачі звітуються про виконану роботу, надається об'єктивна комплексна оцінка їх діяльності з врахуванням опитування студентів, в разі необхідності, проводиться аналіз щодо її покращення з наданням конкретних рекомендацій і рішень.

Робочі навчальні плани і робочі тематичні програми дисциплін, викладання яких забезпечує кафедра, виконуються повністю. Сучасні технології навчання реалізуються на базі наявної матеріально-технічної бази університету. Виконання курсових і кваліфікаційних робіт, а також самостійна робота студентів, передбачають використання комп'ютерної техніки, мережі INTERNET, прикладних комп'ютерних програм. Застосування сучасних методів навчання, побудованих на використанні електронних носіїв інформації та інтерактивних дистанційних форм навчання відбувається на загальних та університетських ресурсах ІКТ: в комп'ютерних класах, на базі електронних ресурсів бібліотеки (зокрема створення електронних баз даних методичного забезпечення для окремих дисциплін в системі Інтранет тощо).

«Стратегія розвитку Національного університету «Кієво-Могилянська академія» до 2025 року» передбачає створення та постійний розвиток єдиного інтегрованого інформаційного середовища університету як сукупності його інформаційної інфраструктури, програмно-технічних засобів, процедур та методів їх застосування не лише як інструментів автоматизації управлінських рішень, технологій навчання та наукової роботи, але й власне системотворчий фактор у процесах реалізації завдань університету в усіх сферах його діяльності: академічних, дослідницьких, адміністративних. З 2014 року в НаУКМА реалізується проект «Цифровий університет».

Визначення форм навчання за освітньо-науковими програмами підготовки, зокрема і за освітньо-науковою програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань «Соціальні та поведінкові науки», регулюється Вченою радою НаУКМА і Вченою радою факультету. Порядок організації навчально-методичного процесу визначається відповідно до Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Основних напрямів виховної роботи у вищих навчальних закладах; Національної доктрини розвитку освіти України в XXI столітті; інших нормативно-правових актів; державних стандартів та Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА у новій редакції (наказ №263 від 01.06.2017); Положення про самостійну роботу студентів НаУКМА (наказ №611 від 05.11.2012); Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання (наказ №107 від 05.03.2018); Положення про академічну

доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (наказ №112 від 07.03.2018), тощо.

Випускова кафедра економічної теорії організує та проводить навчання на програмі з урахуванням можливостей сучасних освітніх та інформаційних технологій, активно запроваджує інтерактивні методи навчання, зокрема інноваційні групові дискусії та вправи з креативного мислення та вирішення практичних проблем. Все це створює методологічну та методичну базу для постійного вдосконалення змісту і форм навчального процесу на магістерській програмі кафедри. Студенти магістранти приймають активну участь у міжнародних програмах академічних обмінів в рамках європейських програм TEMPUS, ERASMUS+ та інших. Міжнародні програми мобільності передбачають можливість перезарахування відповідних до навчальних планів НаУКМА дисциплін, прослуханих студентами за кордоном англійською мовою під час навчання в партнерських університетах таких країн, як Німеччина, Франція, Нідерланди, Фінляндія, Норвегія, Польща та ін.

Для кожної навчальної дисципліни освітньо-наукової програми викладачами кафедри розроблені навчально-методичні комплекси, які містять: навчальну програму курсу, робочий тематичний план, план лекційних занять, план та методичні рекомендації для проведення семінарських, практичних занять, методичні вказівки до виконання самостійної роботи, форми та методи контролю, питання для підготовки до екзамену/заліку, критерії оцінювання знань і вмінь студентів, умови визначення навчального рейтингу з дисципліни, рекомендовану літературу.

На сьогодні навчальний процес по кожній дисципліні повністю забезпечений навчально-методичними комплексами та сучасним інформаційним ресурсом. Планування та розробка навчально-методичних комплексів дисциплін здійснюється на основі безперервної ступеневої підготовки студентів протягом всього періоду навчання, взаємозв'язку дисциплін, які викладаються на кафедрі та інтегрування дисциплін між кафедрами. На основі навчальної програми дисципліни складається робочий тематичний план (РТП), який до початку семестру надається кожному студенту навчальних груп.

Матеріали методичного забезпечення дисциплін (у тому числі, в електронному вигляді) доступні для студентів у фондах бібліотеки НаУКМА та бібліотек кафедр, задіяних у викладанні дисциплін навчального плану. Навчальні програми з кожної дисципліни також містять необхідні бібліографічні відомості, що дозволяють студентам ознайомитись з дотичними індивідуальними та колективними монографіями, перекладними науковими працями тощо, частково або стовідсотково наявними у бібліотеці НаУКМА. Широко використовується навчальна джерельна база з Інтернет ресурсів вільного доступу. Частково наукові публікації англійською мовою, які знаходяться в Інтернеті на платній основі, є доступними викладачам і студентам НаУКМА через грантові програми наукової бібліотеки НаУКМА.

Голова комісії

Назарова Г.В.

Написання курсової роботи передбачалося на першому році навчання. Тематика курсових робіт відповідає не тільки змісту і завданням профільних навчальних дисциплін, але й важливим актуальним проблемам економіки України. Тематика курсових також корелює з напрямками наукових досліджень викладачів кафедри.

Положення про курсову роботу розроблено та затверджено на кафедрі згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у НаУКМА. Курсова робота студента передбачає теоретичні узагальнення щодо конкретного питання (теми), виконання критичної аналітики, розробку висновків та практичних рекомендацій.

Навчально-професійна практика для студентів освітньо-наукової програми «Економіка» є невід'ємною складовою частиною процесу їх професійної підготовки. Навчально-професійна практика передбачає отримання необхідного обсягу практичних знань та умінь відповідно до кваліфікаційного рівня магістра.

На кафедрі економічної теорії для забезпечення практичної складової навчальних програм розроблено наскрізну програму практик у відповідності з Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, наказами і рішеннями колегії Міністерства освіти і науки України щодо практики студентів. Наскрізна програма проходження практики є невід'ємною складовою підготовки студентів кафедри економічної теорії. Вона проводиться для студентів бакалаврату та магістратури і складається із навчально-професійної, педагогічної та переддипломної практик.

Нормативне методичне забезпечення з державної атестації випускників базується на прийнятому в університеті Положенні про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» та Положенням про кваліфікаційну (випускную) роботу студента НаУКМА.

Оцінювання рівня якості підготовки магістра зі спеціальності «Економіка» здійснюють члени Екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання. Оцінювання рівня якості підготовки магістра здійснюється членами Екзаменаційної комісії на основі принципів: об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу з урахуванням набутої системи типових універсальних і спеціальних професійних компетенцій науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності.

Одним із важливих напрямів виховної роботи НаУКМА є сприяння розвитку студентського самоврядування.

До специфічних форм навчально-виховної роботи кафедри економічної теорії належать: публікація кращих студентських статей в фаховому науковому журналі «Наукові записки НаУКМА. Економіка», який видається

Голова комісії

Назарова Г.В.

на факультеті та є фаховим науковим журналом України, а також у збірках тез наукових конференцій кафедри, де організується секція молодих вчених і студентів, в інших авторитетних наукових виданнях. Кафедра економічної теорії регулярно залучає студентів магістрантів до участі в наукових заходах, позааудиторних формах роботи студентів з викладачами. Інформування студентів та широкої громадськості про важливі події у житті кафедри здійснюється через спеціальний веб-сайт кафедри і сторінку на Фейсбук.

Висновок: Комісією перевірено наявність навчальних планів, робочих навчальних планів і програм навчальних дисциплін, що передбачені освітньо-науковою програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія». Всі види занять за дисциплінами навчального плану, науково-дослідна практика та державна атестація на 100% забезпечені власними навчально-методичними розробками випускової кафедри економічної теорії та інших кафедр університету відповідно до вимог чинних нормативів щодо якісної підготовки магістрів. Професійний рівень підготовки на освітньо-науковій програмі «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» відповідає чинним ліцензійним та акредитаційним вимогам.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Науково-педагогічний склад кафедри – це авторитетні українські вчені, які є авторами наукових монографій і статей, підручників і навчальних посібників, що посідають провідне місце у вищій економічній освіті країни. Більшість викладачів програми проходили навчання та стажування у відомих світових науково-освітніх центрах: Інституті економічного розвитку Світового банку, тренінгових програмах Міжнародного валютного фонду, програмах ЄС, в Стенфордському, Гарвардському та Джорджа Вашингтона університетах США, університетах Великої Британії, Нідерландів, Німеччині, Норвегії, Канади та ін.

Якісний склад науково-педагогічних працівників кафедри економічної теорії, які викладають на освітньо-науковій програмі «Економіка» зі спеціальності 051 Економіка - 17 викладачів (6 штатних), з них: 9 професорів, д.е.н. (2 штатних), 8 доцентів, к.е.н. (4 штатних). Повний якісний склад кафедри економічної теорії: 29 викладачів (9 штатних), з них 12 професорів, д.е.н. (2 штатних), 14 доцентів, к.е.н. (6 штатних), 1 кандидат наук, ст. викл. (штатних 1), 1 штатний старший викладач, який у квітні 2018 р. захистив кандидатську дисертацію. Штатні викладачі кафедри забезпечують викладання 52% лекційних годин нормативних дисциплін

Голова комісії

Назарова Г.В.

навчального плану освітньо-наукової програми «Економіка» спеціальності 051 Економіка, з цих годин 47% забезпечують штатні професори, доктори економічних наук.

До навчального процесу постійно залучаються для читання лекцій провідні іноземні професори в рамках різноманітних програм міжнародного обміну та співробітництва НаУКМА, а також регулярно запрошуються для проведення мастер-класів зі студентами представники урядових та бізнесових структур України.

Очолює кафедру економічної теорії з 2000 року по теперішній час лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії наук вищої школи України, член-кореспондент Академії технологічних наук України доктор економічних наук, професор Бажал Юрій Миколайович.

Він є членом Міжнародної асоціації дослідників ім. Й.Шумпетера, Європейської асоціації еволюційної політичної економії, Європейської асоціації дослідників історії економічної думки, а також професором Європейського центру передових досліджень ім. Жана Моне при НаУКМА. В 2016 році обраний головою Науково-методичної комісії б з бізнесу, управління та права сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. Бере активну участь у підготовці нових стандартів вищої освіти України.

Напрями його наукових інтересів: Економічна теорія, Макроекономіка, Політекономія інновацій, Економічна теорія технологічних змін, Економічний розвиток, Сучасні економічні теорії, Історія української економічної думки, Вища економічна освіта. В НаУКМА викладає навчальні курси: Макроекономіка (бакалаврат), Сучасна економічна політика України (бакалаврат), Основні напрями сучасної економічної теорії (магістерка), Економічна теорія технологічних змін (магістерка), Стратегія економічного зростання Європейського Союзу (магістерка).

Бажал Ю.М. є автором більше 250 наукових публікацій, у яких досліджуються сучасні проблеми економічної теорії щодо інноваційної парадигми соціально-економічного розвитку України в умовах ринкової трансформації, серед них монографії, статті у провідних українських наукових журналах; монографія і статті, видані англійською мовою за кордоном. У базі публікацій Гугл Академія він має h-індекс 17. За його науковою редакцією і авторством видано низку монографій і навчальних посібників.

Стратегічним напрямом наукової роботи кафедри економічної теорії є функціонування на базі кафедри Науково-навчального центру НаУКМА «Інноваційна лабораторія» (ІННОЛАБ-НаУКМА). Метою є створення середовища для наукових досліджень, яке б сприяло розвитку економічної науки в Україні. Поставлено завдання інтеграції наукової та освітньої роботи кафедри з європейським та світовим освітньо-науковим простором,

Голова комісії

Назарова Г.В.

забезпечення розвитку освіти і економічної науки у програмах кафедри відповідно до кращих світових стандартів та досягнення передових позицій у вітчизняних і міжнародних рейтингах публікацій.

Основними науковими напрямками досліджень кафедри є: Перехідна економіка та економічні реформи, Економічне зростання, Структурна політика й економічна теорія інновацій, Проблеми міжнародної торгівлі та торговельної політики, Європейська економічна інтеграція, Економіко-математичне моделювання та кількісний аналіз економічних процесів, Макроекономічне прогнозування, Стратегія і тактика підвищення цінності фірми, Ринок праці, демографічні та міграційні процеси, Проблеми вищої освіти в Україні, Аналіз і прогнозування економічних і фінансових криз, Теорія економічних циклів, Конкурентна політика держави, Соціально-трудові відносини, проблеми становлення соціально орієнтованої економіки в Україні, Ціноутворення на ринку освітніх послуг, Історія економічних учень та економічна історія, Історія економічної думки в Україні, Проблеми теорії та методології економічних досліджень, Соціальна відповідальність бізнесу та соціальне підприємництво.

Викладачами та молодими науковцями кафедри за звітний період досліджувалися і досліджуються наступні наукові теми:

1.Тема: Теоретико–методологічні засади формування в Україні постіндустріальної економічної системи. *Керівник*: д. е. н., проф. Ю.М.Бажал. *Термін виконання*: 20.12.2012–20.12.2015. *Державний реєстраційний номер* - 0113U001654.

2.Тема: Концептуальні засади трансформації української економіки: формування політики економічного розвитку. *Керівник*: доктор економ. наук, проф. Бажал Ю.М. *Термін виконання*: 1.10.2016 – 30.09.2019. *Реєстраційний номер в УкрІНТЕІ*: 0117U004142.

Результати досліджень впроваджено при викладанні дисциплін: «Макроекономіка», «Макроекономічна політика», «Міжнародна економіка», «Глобальна економіка», «Макро-та мікроекономічне моделювання», «Історія економічних учень», «Економічна теорія підприємництва», «Актуальні проблеми політичної економіки», "Політична економія євроінтеграції», «Економічна історія та історія економічної думки України», «Соціальна економіка», «Креативне мислення», «Економічна теорія інноваційних стратегій», «Теорія економічного зростання», "Сучасні проблеми ринку праці», «Інноваційний розвиток підприємств», «Регіональна економіка», «Економічний розвиток», «Стратегія економічного зростання Європейського Союзу», «Сучасні економічні теорії», «Економічний аналіз державної політики», «Мікроекономічний аналіз», «Економічна соціологія», «Конкурентна політика», «Науково-дослідний семінар».

Кафедра економічної теорії успішно співпрацює в рамках угод між: Національним Університетом «Києво–Могилянська Академія» та Університетом Менеджменту та Економіки (ISM), Каунас, Литва про

співпрацю в наукових, навчальних і культурних галузях; Норвезькою Бізнес – Школою (BI Norwegian Business School) про співпрацю в наукових і навчальних галузях – надання грантів студентам Урядом Норвегії та університетом; Інститутом Економіки та Прогнозування НАН України та ін.

За 2014 – 2017 рр. аспірантами і викладачами кафедри успішно захищено 2 кандидатські та 1 докторська дисертації.

Важливою складовою науково-дослідної роботи кафедри є публікація одноосібних та колективних монографій. За 2013 – 2017 роки викладачами кафедри опубліковано 52 монографій та 24 підручника і посібника.

Викладачі кафедри результати своїх наукових досліджень публікують також у журналах, які входять до наукометричних баз даних – опубліковано 20 таких статей, а також приймають активну участь в роботі наукових вітчизняних та міжнародних конференцій. За 2013 - 2017 роки ними опубліковано відповідно 117 та 250 тез наукових доповідей.

Публікації викладачів кафедри економічної теорії за 2013 – 2017 роки

Рік	Монографії		Навчально-методичні публікації			Наукові статті		Матеріали науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів	
	індивідуальні	колективні	підручники	посібники	методичні розробки	у фахових виданнях	у виданнях, що входять до наукометричних баз	національних/регіональних	міжнародних
2013	1	13	1	3	10	26	3	8	56
2014	-	17	1	2	4	23	1	19	36
2015	-	3	2	5	3	16	1	14	41
2016	-	5	5	4	2	19	2	48	64
2017	2	12	-	1	7	4	13	28	52
Всього	3	50	9	15	26	88	20	117	250

Кафедра економічної теорії регулярно організує науково-практичні конференції і семінари. Викладачі здійснюють керівництво науковою роботою студентів в навчальному процесі, залучають їх до участі в роботі наукових конференцій, семінарів тощо.

Активну наукову роботу кафедра економічної теорії веде у рамках діяльності Науково-навчального центру НаУКМА «Інноваційна лабораторія», який був створений при кафедрі економічної теорії згідно з наказом №147 від 13 травня 2014 року. Центр є науково-навчальним підрозділом НаУКМА, який здійснює освітню та наукову діяльність і об'єднує науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів і студентів НаУКМА. Метою діяльності Центру є проведення наукових

Голова комісії

Назарова Г.В.

досліджень, навчання, семінарів тощо у сфері теорії і практики інноваційного розвитку економіки України, вивчення і використання відповідних світових досягнень та участь в міжнародних проектах, побудова відкритої науково-навчальної платформи для формування інноваційних екосистем і створення в НаУКМА передумов для органічного поєднання освіти, науки та інноваційної діяльності. Центр сприяє поєднанню навчання з науковою роботою та впровадженню результатів наукових досліджень в навчальний процес.

Партнери Центру ІННОЛАБ-НаУКМА у створенні цієї мережі: Університет м. Бредфорд (Великобританія), Ужгородський національний університет (Україна), Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" (Україна), Талліннський університет технологій (Естонія), Університет Аристотеля в Салоніках - URENIO Research (Греція), «Бізнес-інкубатор Тернопільщини» (Україна), Гродненський державний університет ім. Янки Купала (Білорусь), Полоцький державний університет (Білорусь).

Висновок: Експертна комісія засвідчує, що за показниками кадрового забезпечення освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» вимоги щодо можливості первинної акредитації даної освітньо-наукової програми в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» витримані. Науково-педагогічний склад спроможний виконувати навчально-методичну та наукову-дослідну роботу, що забезпечує підготовку фахівців на рівні сучасних державних вимог. Підвищення кваліфікації викладацького складу за термінами і формами відповідає чинним вимогам.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Національний університет «Києво-Могилянська академія» знаходиться у центрі м. Києва, навчальні приміщення розташовані на чотирьох майданчиках: на вул. Сковороди, 2, 14, вул. Волоській, 8/5, вул. Набережно-Хрещатицькій, 27 та вул. Глазунова, 2/4.

Всі приміщення Національного університету «Києво-Могилянська академія» відповідають санітарним нормам, правилам пожежної безпеки, а також нормам з охорони праці, що підтверджується відповідними документами.

Навчання в університеті здійснюється у навчальних корпусах загальною площею будівель 41497 кв. м.

Кількість площ навчально-лабораторних приміщень на 1 студента:

41497 кв. м.: 4066 чол. = 10,2 кв. м.

В навчальному процесі використовуються 182 аудиторій, у тому числі:

Голова комісії

Назарова Г.В.

лекційні та аудиторні приміщення -111, з них 35 обладнані аудіо-, відео-технікою; навчальні лабораторії - 22; спеціалізовані комп'ютерні лабораторії - 32; спеціалізовані кабінети -13; спортивні зали - 4.

Навчальний процес, в основному забезпечується обладнанням, приладами, інструментами та матеріалами у відповідності до вимог навчальних планів і програм навчальних дисциплін. Зокрема університет має:

- потужну наукову бібліотеку (9 підбібліотек);
- потужний інформаційно-обчислювальний центр;
- навчальну лабораторію інформатики;
- відділ технічних засобів навчання.

Загальна кількість комп'ютерів у вищому навчальному закладі становить 480 одиниць, строки експлуатації яких не більше восьми років.

Придбання матеріалів, інструментів і обладнання здійснюється відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі». Їх належний бухгалтерський облік і зберігання забезпечуються відповідно до чинного законодавства.

З метою поліпшення матеріально-технічного забезпечення підготовки фахівців зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» викладання багатьох курсів здійснюється з використанням новітніх мультимедійних засобів, для цього обладнані спеціальні аудиторії (комп'ютери, екрани, проектори, акустичні динаміки, тощо).

Національний університет «Києво-Могилянська академія» постійно приділяє увагу розвитку соціальної сфери. Мережу соціальної інфраструктури університету складають: гуртожитки для студентів і аспірантів; служба охорони здоров'я; їдальні і кафе; культурно-мистецький центр та кінозал; служба соціально-психологічної адаптації; центр працевлаштування студентів та випускників; кредитна спілка «Поміч»; спортивний зал та три зали силової підготовки.

Пріоритетним напрямком у цій справі є забезпечення умов для навчання і проживання студентів. На балансі НаУКМА знаходяться гуртожитки, що розташовані за адресами: м. Київ, вул. Харківське шосе, 17; м. Київ, вул. М. Цветаєвої, 146, м. Київ, вул. І. Кудрі, 31, Київська область, с.м.т. Ворзель, вул. Кленова, 6. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком складає 70%. Умови проживання в гуртожитках задовільні. Всі гуртожитки мають санітарні паспорти.

Університет приділяє увагу розвитку спорту, має спортивну базу в складі якої: спортивний зал, тренажерний зал, зал силової підготовки та гімнастичний зал. Крім цього, академія додатково орендує доріжки в плавальному басейні. Кафедрою фізичного виховання університету створено додаткові групи та спортивні секції, що дають можливість поліпшити фізичний стан студентів.

Національний університет «Києво-Могилянська академія» має культурно-мистецький центр з актовою залюю на 700 місць. Ще одна актова зала на 200

місць знаходяться в корпусі № 1 та кінозал на 50 місць в корпусі № 9. Це дає можливість студентам вести активну культурно-масову роботу.

Соціальна інфраструктура є достатньо розвиненою та відповідає нормативним вимогам. Із року в рік збільшуються витрати на соціальну сферу. Всі студенти, котрі згідно з законодавством мають право на соціальну підтримку і захист отримують її.

Висновок: Проведена перевірка дозволяє зробити висновок, що матеріально-технічне забезпечення виконання освітньо-наукових програм в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» відповідає чинним ліцензійним та акредитаційним нормативним вимогам. Як засвідчують результати перевірки, навчальний процес достатньо забезпечений навчальними приміщеннями, стан яких відповідає санітарно-гігієнічним вимогам, правилам пожежної безпеки, а також нормам з охорони праці, що засвідчується відповідними документами. Це підтверджує можливість підготовки фахівців освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія».

7. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

У процесі навчання та науково-дослідної діяльності студенти, викладачі, аспіранти та співробітники університету мають змогу швидко та ефективно отримувати інформацію, скориставшись фондами Наукової бібліотеки НаУКМА.

Накова бібліотека НаУКМА - навчально-допоміжний, інформаційний, науковий, культурно-освітній структурний підрозділ університету, що забезпечує швидкий та зручний доступ до всіх ресурсів, знаходиться в центрі академічного та дослідницького процесів в НаУКМА. Бібліотека розташована в 6-ти корпусах університету. Загальна площа 5 937,7 кв. м. Загальний бібліотечний фонд (станом на 1.01.2018) становить 826 314 прим., 105 989 назв ресурсів (47 баз даних). Штат: 61 працівників.

Обслуговування користувачів відбувається через 15 читальних залів (612 робочих місць) та 6 абонементів в 9 підбібліотеках: Бібліотека імені Тетяни та Омеляна Антоновичів; Дослідницька бібліотека; Філологічна бібліотека; Мистецька бібліотека; Американська бібліотека імені Віктора Китастого; Бібліотека-архів О. Прицака; Бібліотека-архів Дж. Мейса; Бібліотека Польського Центру; Бібліотека підготовчого відділення; Бібліотека Ресурсного центру для вивчення англійської мови.

Наукова бібліотека НаУКМА забезпечує також електронну доставку документів (ЕДД). Викладачі і студенти можуть замовити цифрову копію статті, фрагменту чи розділу книги з фондів Бібліотеки НаУКМА (в т.ч. з електронної колекції). Послугою електронної доставки документів можуть

скористатися всі зареєстровані користувачі Бібліотеки. Послуга платна для всіх категорій користувачів, крім викладачів. Вони можуть замовити копії окремих статей з журналів та збірників обсягом до 15 сторінок; копії окремих сторінок, фрагментів або розділів з книг обсягом до 15 сторінок; інші копії документів, які не є об'єктами авторського права (закони, укази, постанови, рішення тощо), а також їх офіційні переклади, повідомлення про новини дня або інші факти, що мають характер звичайної прес-інформації, інші твори, встановлені законом. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», замовлення приймаються тільки на копіювання та доставку окремих опублікованих статей і уривків з опублікованих друкованих творів. Копіювання документів у повному обсязі не виконується.

Література Бібліотеки підбирається таким чином, щоб якомога краще відповідати навчальним програмам Університету та планам науково-дослідної роботи, забезпечити різнопланову підбірку інформаційних джерел. Вагому частину книжкового фонду складає література іноземними мовами, переважно англійською. Поряд із цим – значна кількість видань французькою, німецькою, російською, польською та іншими мовами. Фонд Бібліотеки містить сучасні носії інформації, електронні бази даних. У фонді періодичних видань понад 1000 назв вітчизняних і зарубіжних журналів та газет у друкованому та електронному вигляді.

На підтримку академічної та дослідницької місії університету, Бібліотека НаУКМА пропонує сервіс навчання через семінари та тренінги ефективному пошуку та обробці інформаційних джерел.

Програмне забезпечення.

Впроваджено нову версію системи ALEPH. Завершено впровадження модуля «Циркуляція» у всіх відділах обслуговування Бібліотеки. Запроваджено Модулі: Електронний формуляр читача, Електронне замовлення. Здійснювалася робота по удосконаленню структури Електронного каталогу, зокрема змінено інтерфейс ЕК, якій відображає нові можливості та віртуальні колекції. Відбулась розбудова електронної бібліотеки та передплата ліцензованих е-ресурсів для науки і освіти, подальший розвиток інституційного депозитарію НаУКМА eKMAIR.

Е-бібліоетка НаУКМА має доступ до провідних ресурсів світових провайдерів та видавництв – JSTOR, PROQUEST, Cambridge Up, EBSCO, Elsevier, Clarivate Analytics тощо. Створення англомовних журналів та трансфер існуючих, так одними з перших стали «Наукові записки. Економічні науки» на платформі Open Journal System, електронний режим доступу: [<http://journals.ukma.edu.ua/spne>].

На допомогу навчальному процесу створено «Матеріали до курсів». Триває проект по створенню е-бібліотеки навчально-наукової літератури, яка є в обмеженій кількості примірників у фонді НаУКМА. Також, з 2016 року викладачам, студентам, співробітникам запропоновано багатофункціональний програмний продукт Microsoft Office 365, який

об'єднує набір веб-сервісів, який розповсюджується на основі підписки за схемою «програмне забезпечення+послуги», це надало можливості покращення е-листування, е-документообігу, створення віртуальних навчальних скриньок із методичними матеріалами та завданнями, які використовуються під час навчання, можливість створення та зберігання онлайн презентацій з курсів тощо. Фактично, в НаУКМА немає жодного викладача, який би не використовував ІТ-технології для організації доступу до навчальних та наукових матеріалів, спілкування зі студентами, е-розкладів, е-журналів усішності тощо.

Висновок: проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що інформаційне забезпечення навчального процесу освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» відповідає сучасним вимогам. Бібліотечний фонд університету і випускової кафедри економічної теорії повною мірою забезпечують потребу студентів у науково-методичній літературі, фахових і періодичних виданнях, електронних інформаційних засобах і відповідає чинним нормативам.

8. Якісні характеристики підготовки фахівців та внутрішня система забезпечення якості освіти

Якість підготовки фахівців за освітнім ступенем магістр зі спеціальності 051 Економіка у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки характеризується показниками успішності за результатами виконання студентами комплексних контрольних робіт (ККР) з нормативних та вибіркових навчальних дисциплін.

Для проведення ККР з кожної навчальної дисципліни складено пакет документів, який містить рецензії на контрольну роботу, навчальну програму, анотацію, критерії оцінки виконання завдань, завдання на контрольну роботу з дисципліни, перелік довідкової літератури та статистичних даних, які можуть використовуватись при виконанні контрольної роботи, а також надані критерії оцінювання.

З кожної дисципліни розроблено достатню кількість варіантів білетів, які містять теоретичні питання і практичні завдання, що включають задачі обчислювального характеру, виробничі ситуації або тести. Запропоновані завдання контрольної роботи охоплюють весь матеріал навчальної дисципліни, характеризуються середньою складністю та розраховані на виконання протягом навчальної пари занять. Розроблені завдання контрольної роботи вимагають від студентів продемонструвати творчо-

розумову діяльність при їх виконанні. Критерії оцінки результатів виконання комплексної контрольної роботи використовуються як в балах, так і в оцінках ЄКТС. Для оцінки в балах передбачається приведення їх до чотирибальної системи.

Контрольні зрізи знань було проведено серед студентів магістерської програми I і II років навчання зі спеціальності 051 Економіка у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. До виконання ККР були залучені учбові групи студентів, які написала ККР з дисциплін, вивчення яких було закінчено в попередньому семестрі навчання.

З нормативних дисциплін було проведено ККР з чотирьох дисциплін: Англійська мова, Сучасні економічні теорії, Економічна соціологія, Науково-дослідний семінар, а також з вибіркової частини навчального плану з двох дисциплін: Соціальна економіка і Відкриті інновації та креативне мислення.

Результати проведення комплексних контрольних робіт характеризуються показниками (табл. 8.1 і 8.2). Абсолютна успішність становила 100%; якість успішності становила 66%; середній бал склав 4.0 бала. З блоку нормативних навчальних дисциплін в середньому якість успішності склала 60%, з вибірових дисциплін 88%. Результати виконання ККР під час акредитаційної експертизи підтвердили результати ККР, проведених у рамках самоаналізу.

Оцінки дисциплін ККР порівнювались з аналогічними під час проведення останньої перед акредитацією екзаменаційної сесії. Ця експертиза підтвердила, що результати проведення комплексних контрольних робіт відповідають акредитаційним вимогам та результатам семестрового оцінювання. Також позитивними є результати захисту курсових робіт і практик.

Зазначені показники повністю відповідають вимогам, які висуваються до підготовки фахівців освітнього ступеню магістр.

Внутрішня сиситема забезпечення якості освіти

Контроль якості освіти здійснюється в НаУКМА у двох видах: контролюється якість процесів та постійно враховується якість результату. Мета системи контролю – визначення якості управлінських та академічних процесів в університеті щодо забезпечення освітнього процесу, викладання, курсів, підготовки студентів, а також відповідність випускників кваліфікаційним вимогам за відповідними спеціальностями; підготовка вихідної інформації для прийняття управлінських рішень щодо подальшого вдосконалення та розвитку системи якості університету.

Для визначення процедур забезпечення якості освітніх послуг в НаУКМА розроблений пакет документів системи управління якістю освітньої діяльності:

Голова комісії

Назарова Г.В.

- «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія»;
- «Положення про відділ “Центр забезпечення якості освіти НаУКМА»;
- «Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА»;
- «Положення про порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність»;
- «Тимчасове положення про порядок перевірки письмових робіт студентів НаУКМА на відповідність вимогам академічної доброчесності»;
- «Положення про кваліфікаційну роботу»;
- «Положення про порядок створення, організацію і роботу Екзаменаційної комісії в НаУКМА»;
- «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НаУКМА»;
- «Положення про конкурс на здобуття премії «Викладач року» в НаУКМА»;
- «Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм»;
- «Методичні вимоги до структури та змісту навчальних планів підготовки бакалаврів та магістрів»;
- «Методичні вимоги до порядку проведення запису на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису» та інші нормативні документи.

Центром забезпечення якості освіти НаУКМА проводиться регулярний моніторинг якості викладання і якості навчальних курсів шляхом on-line опитування студентів, викладачів, випускників і працевлаштованих. Також може здійснюватися тестування, аналіз результатів сесій, контроль якості самостійної роботи студентів, контроль за проходженням студентами практик, проведення ректорських контрольних робіт, аналіз атестації здобувачів вищої освіти та моніторинг працевлаштування випускників. На факультетах проводяться конференції з управління якістю освітнього процесу. Навчально-методичним центром здійснюється аналіз робочих програм дисциплін та навчально-методичних матеріалів. Питання якості навчання і викладання та організації освітнього процесу розглядаються Навчально-методичною комісією, Комітетом з якості Вченої Ради та самою Вченою Радою НаУКМА.

Внаслідок такої діяльності:

- вдосконалюється зміст освітніх програм;
- запроваджуються нові дисципліни, що відповідають вимогам ринку праці, пов'язані з вимогами організації сучасних наукових досліджень, протрібні для персонального розвитку студентів НаУКМА;
- пропонуються дисципліни, що викладаються англійською мовою;

- вдосконалюються та приводяться у відповідність до європейських стандартів навчально-методичні матеріали з забезпечення дисциплін.

В НаУКМА проводиться регулярне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників НаУКМА та оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті НаУКМА.

Для визначення, в якій мірі здобувачами вищої освіти досягнуті навчальні результати, здобуті певні компетентності та інші цілі освітньої програми, в НаУКМА з 1992 р. діє рейтингова система оцінювання знань. Ця система застосовується з метою підвищення якості навчання шляхом стимулювання роботи студентів упродовж усього семестру та створення умов для прояву кожної особистості, а також заради підвищення об'єктивності оцінки підсумків усіх видів освітньої діяльності. Для кожної дисципліни викладачем встановлюються критерії оцінювання знань, розробляються правила оцінювання навчальних результатів студентів та встановлюється система балів, які отримує студент у процесі виконання усіх видів робіт та контрольних заходів. Ці вимоги обов'язково доводяться до кожного студента. За результатами семестрового контролю складаються рейтинги успішності студентів. Рейтинговий список студентів оприлюднюється на офіційному веб-сайті НаУКМА.

Необхідною умовою якісної підготовки здобувачів вищої освіти і забезпечення рівня викладання є підвищення кваліфікації (професійний розвиток) науково-педагогічних працівників. Підвищення кваліфікації, у т.ч. стажування, спрямовується на оволодіння, оновлення та поглиблення працівниками спеціальних фахових, науково-методичних, педагогічних, соціально-гуманітарних, психологічних, правових, економічних та управлінських компетенцій, включає вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду, що сприяє якісному виконанню ними своїх посадових обов'язків.

Запроваджено власну систему професійного розвитку (підвищення кваліфікації) викладачів. Школа професійного розвитку викладачів при НаУКМА входить до компетенції Центру забезпечення якості. Обсяг програми – 140 годин (80 – очна частина, 60 – для самостійної роботи). Після завершення навчання видається Сертифікат державного зразка. Також проводиться навчання викладачів у спеціальних літніх і зимових «Школах Профі+», заснованих працевдавцями-випускниками НаУКМА. Підвищення кваліфікації має на меті насамперед збільшити викладацькі компетентності викладачів.

Важливою складовою процесу забезпечення якості навчання і викладання в НаУКМА є дотримання принципів академічної доброчесності. Запобігання плагіату, різні форми пропагування доброчесності, навчання академічному письму виступають важливими інструментами недопущення порушень цих принципів. Одним з головних напрямів діяльності Центру забезпечення якості освіти є створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників

Голова комісії

Назарова Г.В.

Університету та здобувачів вищої освіти. Для цього використовується антиплагіатна система StrikePlagiarism. За допомогою цієї системи проводиться перевірка підсумкових студентських робіт на предмет виявлення збігів у текстах. Виявлені збіги у випускових роботах опрацьовуються відповідними комісіями на кафедрах. Плануються також перевірки наукових праць перед публікацією та дисертацій. Крім того, з метою зміцнення принципів доброчесності в НаУКМА посеместрово проводиться on-line опитування викладачів та студентів щодо якості освітніх послуг.

Висновок: результати контролю залишкових знань з дисциплін, за якими проведено ККР серед студентів освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» засвідчують достатній рівень знань студентів і відповідають чинним акредитаційним нормативам.

Таблиця 8.1

**РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (самоаналіз)
за освітньо-науковою програмою «Економіка» зі спеціальністю: 051 – «Економіка»
у галузі знань: 05 – «Соціальні та поведінкові науки»**

у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

№ п/п	Дисципліна	Кількість студентів, рік навчання	Виконували ККР		3 них одержали оцінки						Абсолютна успішність %	Якість %		
			осіб	%	5		4		3				2	
					осіб	%	осіб	%	осіб	%			осіб	%
3 циклу нормативних навчальних дисциплін														
1.	Англійська мова	17 (I)	16	94%	1	6%	5	31%	10	62%	-	-	100%	37%
2.	Сучасні економічні теорії	16 (I)	15	94%	5	33%	5	33%	5	33%	-	-	100%	67%
3.	Економічна соціологія	16 (I)	15	94%	5	33%	5	33%	5	33%	-	-	100%	67%
4.	Науково – дослідний семінар	10 (II)	9	99%	6	60%	1	10%	2	20%	-	-	100%	70%
	Всього:	59	55	93%	17	31%	16	29%	22	40%	-	-	100%	60%
3 циклу вибірових навчальних дисциплін														
5.	Соціальна економіка	10 (II)	9	90%	3	33%	5	56%	1	11%	-	-	100%	89%
6.	Відкриті інновації та креативне мислення	10 (II)	9	90%	5	55%	3	33%	1	11%	-	-	100%	89%
	Всього:	20	18	90%	8	44%	8	44%	2	12%	-	-	100%	88%
	Разом:	79	73	92%	25	34%	24	32%	24	32%	-	-	100%	66%

Голова експертної комісії *Л. Д.*

Назарова І. В.;

Член експертної комісії *Л. Д.*

Пашкевич М. С.

Президент НаУКМА

А.А.Мелешевич

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ПІД ЧАС

АКРЕДИТАЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

за спеціальністю: 051 – «Економіка»

у галузі знань: 05 – «Соціальні та поведінкові науки»

у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

№ п/п	Дисципліна	Кількість студентів, рік навчання	Виконували ККР		3 них одержали оцінки						Абсолютна успішність %	Якість %		
			осіб	%	5	4	3	2	осіб	%				
3 циклу нормативних навчальних дисциплін														
1.	Сучасні економічні теорії	16 (І)	15	94%	4	26,6%	6	40%	5	33,3%	-	-	100%	67%
2.	Економічна соціологія	16 (І)	15	93%	4	26,6%	7	40,6%	4	26,6%	-	-	100%	73%
	Всього:	32	30	93%	8	26,6%	13	43,3%	9	30%			100%	70%

Голова експертної комісії

Назарова Г. В.

Член експертної комісії

Пашкевич М. С.

Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

А.А.Мелешевич

9. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи з їх усунення

За результатами акредитаційної експертизи 2008 року щодо підготовки фахівців з напрямку (спеціальності) 6.050100, 8.050101 „Економічна теорія” у Національному університеті „Києво-Могилянська академія”, експертною комісією було надано наступні зауваження:

- Залишається великою частка сумісників серед викладачів випускаючої кафедри, що забезпечує виконання програм спеціальності.
- Звертає на себе увагу диференціація кількісних та якісних наукових результатів викладачів, деякі з них мають недостатньо наукових статей, особливо в престижних наукових виданнях.
- Потребує більшої уваги робота по створенню сучасних навчальних посібників, які мають гриф Міністерства освіти і науки і можуть таким чином знайти більш широке використання в інших ВНЗ України.
- Керівництву університету слід більше уваги звернути на проблему залучення (закріплення) молодих викладацьких кадрів, підготовлених випускаючою кафедрою, для роботи на програмах зі спеціальності.
- Треба більш інтенсивно розвивати спеціалізовану матеріальну базу для реалізації магістерської програми з економічної теорії, в першу чергу кращого технічного та інформаційного забезпечення методичного кабінету програми.
- Потребує удосконалення організаційна робота по підвищенню кваліфікації викладацьких кадрів, яка сьогодні більше відбувається за нагодою, а не як результат здійснення продуманої політики.
- Активно проводячи міжнародну кооперацію, випускаюча кафедра тим не менш не має інституційних партнерів з провідних європейських університетів, з якими було би укладено офіційні угоди про довгострокову співпрацю.

Для усунення зазначених зауважень кафедрою економічної теорії НаУКМА було здійснено:

Майже у два рази була збільшена кількість штатних викладачів кафедри, які мають наукові ступені та звання.

Збільшилась кількість викладачів кафедри, які мали публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних базах даних, у тому числі англійською мовою, мають позитивний індекс цитування h. За звітний період науковцями кафедри були підготовлені та видані 24 підручника та навчальних посібники У 2017 році вийшли 20-ть наукових публікацій у виданнях, що входять до міжнародних баз даних наукових публікацій, зокрема у системі «Скопус».

Голова комісії

Назарова Г.В.

За звітний період було залучено для викладання випускниць програм кафедри економічної теорії к.е.н. О.В.Купець та О.І.Шинкар, яка щойно захистила кандидатську дисертацію.

За звітний період керівництвом університету та факультету було виділено декілька аудиторій, обладнаних мультимедійною технікою, для проведення занять на магістерській програмі кафедри.

В НаУКМА за звітний період була проведена значна робота щодо організації підвищення кваліфікації викладачами - за останні п'ять років усі викладачі пройшло курси чи інші форми підвищення кваліфікації.

Викладачі кафедри та студенти активно приймали участь в роботі міжнародних програм, зокрема в рамках виграного європейського проекту «ТЕМПУС» (2012-2015 рр.) 530429-TEMPUS-1-2012-1-UK-TEMPUS-JPHES, у рамках якого відбувалось співробітництво з університетами Великобританії, Греції, Естонії, Білорусії та України.

Таким чином, рекомендації експертної комісії, надані під час чергової акредитаційної експертизи щодо підготовки фахівців з напрямку (спеціальності) 6.050100, 8.050101 „Економічна теорія” у Національному університеті „Кієво-Могилянська академія” у 2008 році, враховано та виправлено в повному обсязі.

Зауваження попередньої експертизи поданих матеріалів акредитаційної справи

В матеріалах надісланих з Акредитаційної комісії України щодо попередньої експертизи поданої акредитаційної справи для проведення первинної акредитаційної експертизи підготовки в рамках освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Кієво-Могилянська академія» зауважень не представлено.

10. Загальні висновки і пропозиції

На підставі аналізу поданих на первинну акредитацію матеріалів і проведеної на місці акредитаційної експертизи підготовки фахівців освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Кієво-Могилянська академія» Експертна комісія дійшла таких висновків:

1. подані в акредитаційній справі установчі документи, які підтверджують право Національного університету «Кієво-Могилянська академія» на підготовку фахівців освітньо-наукової

Голова комісії

Назарова Г.В.

Могілянська академія», є достовірними;

2. підготовка фахівців освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могілянська академія» здійснюється із дотриманням ліцензованого обсягу;

3. кадрове, інформаційне, навчально-методичне, матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу, організація наукової роботи студентів, соціальна інфраструктура відповідають державним вимогам щодо акредитації підготовки фахівців освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могілянська академія»;

4. порівняльні таблиці відповідності показників відповідають вимогам щодо акредитації та Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України №1187 від 30 грудня 2015 року.

Водночас з метою покращення роботи та підвищення якості підготовки фахівців освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могілянська академія» експертна комісія рекомендує:

- продовжити роботу щодо залучення до навчальної роботи на кафедрі економічної теорії молодих вчених, які мають досвід викладання фундаментальних дисциплін магістерської освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могілянська академія»;
- створити умови для заохочення підготовки наукових публікацій викладачами випускової кафедри економічної теорії в наукових журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз даних;
- розширити використання у навчальному процесі інноваційних форм викладання, які спрямовані на формування сучасних фахових компетенцій випускників магістерської програми.

Голова комісії

Назарова Г.В.

На підставі матеріалів, що були подані Національним університетом «Києво-Могилянська академія» на акредитаційну експертизу, та перевірки результатів діяльності на місці експертна комісія рекомендує акредитувати спеціальність 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія».

Голова експертної комісії

Доктор економічних наук, професор

Назарова Г. В.

Член експертної комісії

Доктор економічних наук, доцент

Пашкевич М. С.

«27» червня 2018 року

З висновками Експертної комісії ознайомлений:

Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

А.А.Мелешевич

Голова комісії

Назарова Г.В.

Порівняльна таблиця
дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного,
навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності
у сфері вищої освіти галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність: 051 «Економіка» у Національному університеті «Києво-
Могилянська академія»

№ з/п	Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
	2	3	4	5
КАДРОВІ ВИМОГИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ				
Провадження освітньої діяльності				
1.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за <u>основним</u> місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) які мають науковий ступінь та або вчене звання	50	100	+50
	2) які мають науковий ступінь доктора або вчене звання професора	25	43	+18
	3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання	-	-	-
2.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	60	+45
	2) практичної роботи за фахом	-	-	-

Голова комісії

Назарова Г.В.

3.	Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	Підпункти 1-16 пункту 5 приміток	+	
4.	Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
	1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	-	-	
	2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	
	3) з науковим ступенем або вченим званням	-	-	
5.	Наявність трудових договорів з усіма науково-педагогічними працівниками та / або наказів при прийнятті їх на роботу	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	10,2	+7,8
2.	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	31,5	+1,5
3.	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
	2) пунктів харчування	+	+	
	3) актового чи концертного залу	+	+	
	4) спортивного залу	+	+	
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
	6) медичного пункту	+	+	

Голова комісії

Назарова Г.В.

4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	
5.	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1.	Наявність опису освітньої програми	+	+	
2.	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
3.	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5.	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6.	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
7.	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	54	
2	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількох закладами освіти)	+	+	

Голова комісії

Назарова Г.В.

3	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	100	+40
ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ				
1	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
1.3	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
2	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90		
	- якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.2	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90	Цикл не передбачено навчальним планом	

Голова комісії

Назарова Г.В.

	- якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.3	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100%	+10
	- якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	66	+16
3	Організація наукової роботи			
3.1	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
3.2	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

Голова експертної комісії
Доктор економічних наук, професор

Назарова Г. В.

Член експертної комісії
Доктор економічних наук, доцент

Пашкевич М. С.

З висновками Експертної комісії ознайомлений:
Президент Національного університету
«Кієво-Могилянська академія»

А.А.Мелешевич

Голова комісії

Назарова Г.В.